

SZZk – modul Ekonomické myšlení

Zkouška z modulu je ústní. Student/studentka si vylosuje otázku, na níž bude odpovídat.

Otázky:

- 1. Jaké jsou základní principy metod síťové analýzy a jak podporují rozhodování v projektovém managementu?**
  - Vysvětlíte principy CPM a PERT.
  - Jaké jsou hlavní rozdíly mezi těmito metodami a kdy je vhodné je použít?
  - Jak lze pomocí těchto metod optimalizovat čas a náklady projektů?

- 2. Jaké jsou klíčové faktory ovlivňující rozhodování v oblasti řízení zásob, a jaké strategie mohou firmy využít pro optimalizaci zásob?**
  - Vysvětlíte základní modely řízení zásob pro jeden a více produktů.
  - Jaký je význam stochastických modelů a jak může simulace pomoci při rozhodování?
  - Jak firmy rozhodují o optimální úrovni zásob s ohledem na náklady a riziko nedostatku?

- 3. Jak přispívá teorie her k pochopení strategického rozhodování v ekonomice a managementu?**
  - Jaké jsou základní předpoklady teorie her a jak se liší hry s nulovým a nenulovým součtem?
  - Jaký je význam kooperativních her z hlediska přerozdělování užitku?
  - Uveďte příklad ekonomického problému, kde lze využít teorii her pro optimalizaci rozhodnutí.

- 4. Jaká jsou hlavní dilemata spojená s optimalizací času a nákladů zejména v projektech a řízení zásob?**
  - Jaké kompromisy musí managementy zvažovat při snaze minimalizovat náklady a zároveň zajistit dostupnost zdrojů?
  - Jak lze přistupovat k rozhodování podmínkách nejistoty, např. v situacích, kdy není možné předvídat, jak se zachovají ostatní rozhodovatelé?
  - Liší se strategie optimalizace času a nákladů v krátkodobém a dlouhodobém horizontu?

- 5. Co je podstatou kamerálního účetnictví a jaký byl jeho vztah ke kamerálním vědám?**
  - Co bylo obsahem kamerálních věd a jakou měly roli v našich dějinách?
  - Proč vzniklo kamerální účetnictví a jakou má tato účetní soustavu strukturu?
  - Čím k vývoji kamerálního účetnictví přispěli členové rodu Puteani a komu bylo určeno puteánské účetnictví?
  - Jaké základní rysy mělo hospodářské a konstantní účetnictví?

- 6. Co je podstatou jednoduchého účetnictví a jakou mělo roli v naší minulosti?**
  - Jaké jsou klíčové charakteristiky jednoduchého účetnictví?
  - Kdo byl Antonín Skřivan a čím se vyznačuje kupecké účetnictví?
  - Kdo byl Josef Pazourek, jaký byl jeho postoj k jednoduchému účetnictví a čím přispěl k rozvoji účetnictví u nás obecně?
  - Co bylo domácí účetnictví a komu bylo určeno?

7. Co je podstatou podvojného účetnictví a jak se tato účetní soustava v minulosti vyvíjela?

- Kdo byl Luca Pacioli a v čem spočívá jeho přínos k podvojnému účetnictví? Jaký byl podle Maxe Webera vztah mezi podvojným účetnictvím a kapitalismem?
- Kdo byli Karel Petr Kheil starší a mladší a co nového přinesl jejich návrh podvojných účetních soustav?
- Co bylo podstatou amerického účetnictví?
- Čím se vyznačovalo podvojných účetnictví používané u nás mezi roky 1948 a 1989?

8. V čem spočívá z hlediska dalšího vývoje ekonomického myšlení význam protestantů?

- Jaké byly hlavní myšlenky Martina Luthera a čím se lišily od středověkého pohledu na hospodářské záležitosti?
- Co bylo podstatou ekonomického myšlení Jeana Calvina a kalvinistů?
- Jak se kalvinistická nauka o predestinaci podle Maxe Webera promítla do pracovního a podnikatelského chování?
- Jaké jsou hlavní argumenty pro a proti Weberově tezi o protestantské etice a duchu kapitalismu?

9. Jaký přínos k ekonomickému myšlení měly politicko-ekonomické doktríny merkantilismus, kameralismus a fyziokratismus?

- Jaké byly hlavní myšlenky merkantilismu a jak merkantilisté definovali bohatství národa?
- Jaké nástroje hospodářské politiky prosazovali merkantilisté k podpoře ekonomického růstu a zvýšení státního bohatství?
- V čem se lišil kameralismus od klasického merkantilismu a jaké byly jeho hlavní cíle?
- Proč fyziokraté kritizovali merkantilismus a jaké principy považovali za klíčové pro ekonomickou prosperitu?

10. Proč bylo z hlediska dějin ekonomického myšlení dílo Adama Smitha zlomové a v čem spočívá jeho přínos?

- Z čeho Adam Smith vycházel a jaký význam má jeho dílo *Teorie mravních sentimentů*?
- Jaké myšlenky ze Smithova díla *Pojednání a podstatě a původu bohatství národů* považujete za zásadní?
- Jaké aspekty Smithovy ekonomické teorie ovlivnily rozvoj klasické politické ekonomie?
- V čem spočívá význam klasické ekonomie a čím k ekonomickému myšlení přispěli jeho představitelé, David Ricardo, John Stuart Mill aj.?

11. V čem spočívá význam německé historické školy?

- Jaké jsou hlavní rysy německé historické školy a jak se liší od klasické ekonomie?
- Čím přispěl k rozvoji ekonomického myšlení Max Weber?
- Co je podstatou teorie Karla Marxe?
- Jaký měla německá historická škola vliv na rozvoj hospodářské politiky a sociálního státu v Německu?

12. Co znamená pojem marginalistická revoluce a jak změnila ekonomické myšlení oproti klasické ekonomii?

- Jaké byly hlavní myšlenky představitelů marginalistické revoluce, jako byli Carl Menger, William Stanley Jevons a Léon Walras?
- Jak marginalisté redefinovali pojem hodnoty a jaký význam přikládali mezní užitečnosti?
- Čím lausannská škola přispěla k rozvoji teorie obecné rovnováhy?
- Jak marginalistická revoluce ovlivnila vývoj moderní mikroekonomie?

13. Jaké jsou hlavní charakteristiky rakouské školy a čím se liší od ostatních ekonomických směrů?

- Jak Ludwig von Mises a Friedrich Hayek rozvinuli myšlenky rakouské školy?
- Jak rakouská škola nahlíží na subjektivní teorii hodnoty a v čem se liší od klasické teorie hodnoty?
- Jaký je pohled rakouské školy na úlohu podnikatele v ekonomice a jaký význam přikládá inovacím a riziku?
- Jaký je vztah mezi rakouskou školou a kritikou socialismu, zejména v rámci debaty o ekonomické kalkulaci v socialistických ekonomikách?

14. Jaké jsou hlavní myšlenky chicagské školy a Miltona Friedmana?

- Jak chicagská škola nahlížela na roli státu v ekonomice a jaké byly její hlavní argumenty proti státním zásahům?
- Jaký byl Friedmanův postoj k Phillipsově křivce a jak jeho teorie o přirozené míře nezaměstnanosti ovlivnila hospodářskou politiku?
- Jak Friedman obhajoval koncept „svobodné volby“ (Free to Choose) v ekonomii a jak se tento princip promítl do jeho návrhů v oblasti školství, zdravotnictví a sociální politiky?
- Jaký byl vztah mezi chicagskou školou a teorií racionálních očekávání?

15. Co je podstatou keynesiánství a v čem spočívá jeho význam?

- Jaké byly hlavní myšlenky Johna Maynarda Keynesa a v čem se liší od ostatních proudů ekonomického myšlení?
- Jaké dopady měly keynesiánské politiky na hospodářský vývoj po druhé světové válce?
- Jak Keynesova teorie zaměstnanosti a úroku ovlivnila moderní makroekonomii?
- Jaké byly hlavní myšlenky neokeynesiánství a jak se liší od původního Keynesova učení?

16. Jak se v dějinách ekonomického myšlení měnila role peněz a úvěru – od scholastiky po moderní monetarismus?

- Jak scholastické myšlení ve středověku nahlíželo na úrok a jak se měnil postoj k půjčování peněz v období raného novověku?
- Jaký vliv měl merkantilismus na vnímání peněz jako zdroje bohatství a jaké nástroje používaly státy v tomto období k regulaci měny?
- Jaký dopad měly keynesiánské myšlenky na moderní monetární politiku a jak se změnilo vnímání úvěru a státních zásahů do ekonomiky?
- Jak Milton Friedman a monetaristé redefinovali vztah mezi penězi, inflací a hospodářským růstem a jak se jejich teorie liší od keynesiánství?

17. Jak se měnilo pojetí bohatství v ekonomickém myšlení a jaké faktory byly v různých obdobích považovány za jeho hlavní zdroj?

- Jak merkantilisté, kameralisté a fyziokraté definovali bohatství? Jaké ekonomické politiky navrhovali k jeho růstu?
- Jak Adam Smith redefinoval pojem bohatství a jaké faktory považoval za klíčové pro jeho akumulaci?
- Jak Karl Marx chápal bohatství v kapitalistické společnosti a jaké ekonomické vztahy považoval za klíčové pro jeho vznik a distribuci?
- Jak se pojetí bohatství proměnilo ve 20. století s nástupem keynesiánské ekonomie a důrazem na hospodářský růst?

18. Jak se v dějinách ekonomického myšlení vyvíjela role státu a jeho institucí v ekonomice?

- Jak merkantilisté a kameralisté ospravedlňovali státní zásahy do obchodu a průmyslu a jak se jejich přístup lišil od pozdějších ekonomických škol?
- Jaké byly hlavní myšlenky klasické politické ekonomie ohledně státního intervencionismu a laissez-faire politiky?
- Co je podstatou institucionalismu a ordoliberalismu?
- Jak se liší pohled na stát a jeho úlohu v kapitalistickém hospodářství John M. Keynes, Milton Friedman a Friedrich Hayek?

19. Čím se behaviorální ekonomie liší od jiných proudů ekonomického myšlení?

- Jak se behaviorální ekonomie dívá na tradiční koncept racionálního spotřebitele (homo economicus) a jaké alternativy nabízí?
- Jaký význam má koncept omezené racionality (bounded rationality) v behaviorální ekonomii a jak jej definoval Herbert Simon?
- Jak Daniel Kahneman a Amos Tversky přispěli k rozvoji behaviorální ekonomie svou teorií prospektů (*prospect theory*)?
- Jakým způsobem lze podle Richarda Thaleru využít poznatky behaviorální ekonomie při tvorbě veřejné politiky, například prostřednictvím „šouchnutí“ (*nudge*)?

20. Jaké jsou hlavní rysy českého ekonomického myšlení a kdo jsou jeho představitelé?

- Kam sahají počátky českého ekonomického myšlení a s jakými osobnostmi mohou být spojeny?
- V čem spočívá přínos Aloise Rašína, Karla Engliše nebo Josefa Macka?
- Čím bylo charakteristické české ekonomické myšlení po 1945 a kdo byl Ota Šik?
- Kdo reprezentuje české ekonomické myšlení v současnosti? Čím do něho přispěl Tomáš Sedláček nebo Miroslav Bárta?

Studijní literatura: zadaná literatura v jednotlivých předmětech